

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΑΔΑ

Συντροφισσες και σύντροφοι,

Φίλοι και φίλες,

Φέτος συμπληρώνονται 100 χρόνια από την ίδρυση του Κόμματός μας.

Κάθε χρόνος από την ίδρυση του Κόμματός μας μέχρι σήμερα, είναι συνδεδεμένος από την προσπάθεια να ανταποκριθεί στα μεγάλα καθήκοντα της οργάνωσης της ταξικής πάλης, κάτω από όλες τις συνθήκες. Προσπάθεια που χαρακτηρίζεται από αντοχή, πείσμα και ανιδιοτέλεια. Περιλαμβάνει μεγάλες περιόδους σκληρών αγώνων και θυσιών στην πάλη για την κατάργηση της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, στην πάλη για το φωτεινό μέλλον της ανθρωπότητας, το σοσιαλισμό - κομμουνισμό.

Το Νοέμβρη του 1918 μαζεύτηκαν αντιπρόσωποι που εκπροσωπούσαν 1.000 μέλη διάφορων σοσιαλιστικών ομίλων και οργανώσεων, σε πανελλαδικό επίπεδο και συγκρότησαν το ΣΕΚΕ.

Στη Λευκάδα δεν γνωρίζουμε την ακριβή ημερομηνία, αλλά συγκροτήθηκε τμήμα του ΣΕΚΕ που έφτασε τα 35 μέλη και προέδρευσε σε αυτό η Πολυξένη Τζαβαλά.

Το 1924 στο 3ο Έκτακτο Συνέδριο του Κόμματος ενισχύθηκε ο κομμουνιστικός χαρακτήρας του αποδεχόμενο τους 21 όρους της Κομμουνιστικής Διεθνούς. Το 3ο Συνέδριο αποφάσισε τη μετονομασία του σε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Από το 1919 υπήρξαν Σοσιαλιστικοί Όμιλοι Νεολαίας μέσα στα τμήματα του Κόμματος. Το 1920 ιδρύθηκε η Ομοσπονδία Σοσιαλιστικών Εργατικών Νεολαίων Ελλάδος. Το Νοέμβρη του 1922 πραγματοποιείται στη Θεσσαλονίκη το ιδρυτικό συνέδριο της Ομοσπονδίας Κομμουνιστικών Νεολαίων Ελλάδος, η ΟΚΝΕ.

Το ΚΚΕ σταθερά και μαχητικά στήριξε το πρώτο κράτος της εργατικής εξουσίας στην παγκόσμια Ιστορία, τη Σοβιετική Ρωσία και στη συνέχεια την ΕΣΣΔ. Από την ίδρυσή του, αντιπάλεψε την ελληνική αστική πολιτική του αντισοβιετισμού, η οποία εκφράστηκε πολύμορφα και με την ελληνική συμμετοχή στην εισβολή 14 κρατών στην Ουκρανία το 1919. Επίσης, καταδίκασε την εκστρατεία του ελληνικού στρατού στη Μικρά Ασία, την αστική στρατηγική της «Μεγάλης Ιδέας», που υπηρετούσε τις ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις της ελληνικής αστικής τάξης στο πλευρό των ισχυρών καπιταλιστικών κρατών της Αντάντ, της Βρετανίας και της Γαλλίας. Αποκάλυψε έγκαιρα στο λαό τον κίνδυνο ενός νέου μεγάλου ιμπεριαλιστικού πολέμου στη δεκαετία του '30. Πρόκειται για θέσεις που σηματοδότησαν από τα πρώτα χρόνια τη διεθνιστική προλεταριακή στάση του ΚΚΕ.

Κορυφαία στελέχη της εποχής εκείνης, που από το 1917 μετά τη νικηφόρα έκβαση της 1ης Σοσιαλιστικής Επανάστασης και στα πρώτα βήματα ίδρυσης του Κόμματος, ανέπτυξαν δράση στη Λευκάδα, αποτέλεσαν ο Βασίλης Φίλιππας ή αλλιώς Τάμπανος που εκτελέστηκε στην Καισαριανή μαζί με άλλους 200 κομμουνιστές την 1η Μάη του '44, ο Στάθης Ζαβιτσάνος, ο Σταθιός που η ζωή του συνδέθηκε με την καθοδηγητική του συμβολή στην ανάγκη ύπαρξης κομματικών οργανώσεων από το '21 έως και το τέλος της ζωής του το 1964, ακόμη ο Αποστόλης Κονιδάρης, ο Νίκος Κατηφόρης, ο Γιάννης Γαζής, ο Νίκος Αχείμαστος, ο Γιώργης Κοντογιώργης, ο Γιώργος Καλαφάτης, ο Νίκος Καρελής, Βαγγέλης Κτενάς και πολλοί άλλοι.

Το 1921, ο Σταθιός αποφυλακίζεται από τη φυλακή από το στρατοδικείο Καβάλας για διάδοση κομμουνιστικών ιδεών στο Μικρασιατικό μέτωπο, επιστρέφει στη Λευκάδα και οργανώνει τον πρώτο πυρήνα του ΚΚΕ και της Εργατικής Βοήθειας.

Εκείνη την περίοδο, που ακόμα και ο αγώνας για το μεροκάματο συνεπαγόταν νεκρούς, τραυματίες και φυλακισμένους, το Κόμμα οικοδομούσε οργανώσεις και αύξανε την επιρροή και την επίδρασή του στα συνδικάτα πολλών κλάδων.

Η αντιπαράθεση των δυνάμεων του ΚΚΕ με τη γραμμή της ταξικής συνεργασίας και του συμβιβασμού ήταν συνεχής, παρά τις αδυναμίες στην αντιμετώπιση των σοσιαλδημοκρατικών δυνάμεων που δημιουργούσε η τακτική του.

Η ΓΣΕΕ τα πρώτα χρόνια μετά την ίδρυσή της συνδεόταν οργανικά με το ΣΕΚΕ – ΚΚΕ. Ο ταξικός της προσανατολισμός της ήταν στο στόχαστρο του κράτους και των καπιταλιστών. Κατά την περίοδο της δικτατορίας του Πάγκαλου, οι μαζικές συλλήψεις είχαν ως αποτέλεσμα οι κομμουνιστές συνδικαλιστές να αποκλειστούν από τη ΓΣΕΕ και να κυριαρχήσουν οι ρεφορμιστές. Μετά την πτώση της δικτατορίας του Πάγκαλου, τον αποκλεισμό των αγωνιστών συνδικαλιστών από τη Διοίκηση της ΓΣΕΕ ανέλαβαν η ρεφορμιστική πλειοψηφία της ΓΣΕΕ και το υπουργείο Εργασίας. Με διάφορες μεθοδεύσεις, στο 4ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ το Μάη του 1928, η διοίκηση διέγραψε 213 αντιπροσώπους “ως κομμουνιστές” και μαζί τους 300 σωματεία με 75000 μέλη, που υπερασπίζονταν την ταξική γραμμή στο κίνημα. Τα διαγραμμένα σωματεία πραγματοποίησαν σύσκεψη και εξέλεξαν Πενταμελές Γραφείο, που ανέλαβε να καθοδηγήσει την πάλη της εργατικής τάξης.

Τον Σεπτέμβρη του 1929 εργατικά σωματεία της Λευκάδας, όπως οι υποδηματεργάτες και οι φορτοεκφορτωτές προσχωρούν στο Πενταμελές Γραφείο και συνέρχονται για να στείλουν αντιπροσώπους στο Ενωτικό Συνέδριο για την επανίδρυση της Ταξικής Ενωτικής Γενικής Ομοσπονδίας.

Το Φλεβάρη του 1929, ιδρύθηκε η Ενωτική ΓΣΕΕ. Η κυβέρνηση Ελ. Βενιζέλου δεν άργησε να την κηρύξει εκτός νόμου. Αν και παράνομη, συνέχισε τη δράση της και αύξησε την επιρροή της μέσα στους εργάτες.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1930 εφαρμόζεται το περίφημο «Ιδιώνυμο» του Ελ. Βενιζέλου. Ένας νόμος που αντιμετώπιζε τον κομμουνισμό ως «ειδικό αδίκημα» και προέβλεπε μια σειρά μέτρα για την καταστολή του με προφανή τελικό στόχο τη συντριβή κάθε κομμουνιστικής δράσης και φυσικά του κύριου φορέα αυτής της δράσης, του ΚΚΕ.

Πρωτοπόροι λευκαδίτες κομμουνιστές της εποχής εκείνης θα διωχθούν επανειλημμένα με βάση το νόμο αυτό, θα φυλακιστούν, θα εξοριστούν σε διάφορα νησιά. Το 1932 καταδικάζεται ο Βασίλης Φίλιππας. Τον Ιούλιο του 1933 καταδικάζεται, φυλακίζεται και εξορίζεται ο Κωστάκης Κοντογιώργης (Κουτσοκωστάκης) αγρότης από την Εγκλουβή. Ένα μήνα αργότερα, τον Αύγουστο του 1933, σειρά θα έχουν ο Στάθης Ζαβιτσάνος (Σταθιός), και ο ποιητής Βασίλης Κανέλλος.

Οι εργάτες και αγρότες στηρίζουν με κάθε τρόπο τους εξόριστους. Το Μάη του 1934 πραγματοποιείται σύσκεψη αγροτών από την περιοχή του Αλεξάνδρου και αποφασίζουν να στείλουν 100 δραχμές σαν πρώτη δόση στην κολεχτίβα Φολέγανδρου για την ενίσχυση των φυλακισμένων αγωνιστών, με την υπόσχεση ότι θα συνεχίσουν την ενίσχυση με δουλειά που θα κάνουν στα αμπέλια.

Στη Λευκάδα οι αγρότες νιώθουν όλο και πιο πολύ την αναγκαιότητα του αγώνα. Είναι υποχρεωμένοι να αποκρούσουν την εκμετάλλευση και την καταλήστευση που τους γίνεται. Αρχίζουν να κατανοούν τη σημαία της οργάνωσης και της συσπείρωσής τους. Στην Εγκλουβή συγκροτήθηκε μαζική Αγροτική Ένωση, μονάδα του Πανελλαδικού Κινήματος Αγροτικών Ενώσεων και μια από τις τρεις καλύτερες ενώσεις όλης της χώρας.

Εκλέχτηκε για πρώτη φορά κόκκινο συμβούλιο στην Εγκλουβή στις κοινοτικές εκλογές στις 4 Αυγούστου του 1929. Στις επόμενες κοινοτικές εκλογές στις 5 Φλεβάρη του 1934 επανεκλέχτηκε με απόλυτη πλειοψηφία, όπως και για πρώτη φορά στους Σφακιώτες, ενώ σημειώθηκε σημαντική αύξηση των δυνάμεων του Ενιαίου Μέτωπου Εργατών-Αγροτών στην Καρυά και στον Αλέξανδρο.

Οι αμπελουργοί, με την καθοδήγηση του ΚΚΕ, είναι πρωτοπόροι στο αγροτικό κίνημα και τις κινητοποιήσεις. Το Αμπελουργικό Συνέδριο πραγματοποιήθηκε το 1934. Στη σύγκλησή του και τη διεξαγωγή του του Αμπελουργικού Συνέδριου πρωτοστάτησαν οι Γιώργης Κοντογιώργης και Βαγγέλης Κτενάς με εντολή της οργάνωσης του ΚΚΕ.

Το 1935 έγινε η εξέγερση των Αμπελουργών. Το πρωί στις 30 του Σεπτεμβρίου 1935 κατεβαίνουν πάνω από δύο χιλιάδες αγρότες από την ορεινή Λευκάδα στην πόλη. Εκλέξανε επιτροπή αγώνα του συλλαλητηρίου, πραγματοποίησαν πορεία στην πόλη, βγάλανε ψήφισμα με τα αιτήματά τους.

Την επόμενη ημέρα οι αγρότες κατεβαίνουν πάλι σε συλλαλητήριο στην πόλη της Λευκάδας. Το αστικό κράτος απάντησε με άγρια καταστολή. Περίπου 300 στρατιώτες συνολικά επιστρατεύθηκαν για να χτυπηθεί το συλλαλητήριο. Ο απολογισμός της αιματηρής καταστολής από το στρατό ήταν 4 νεκροί. Ο Νιόνιος Καρφάκης από την Καρυά, μέλος του ΚΚΕ κι ο επίσης Καρσάνος μαθητής, Γιώργος Ρεκασίνας. Λίγο αργότερα πέθαναν λόγω των τραυμάτων τους άλλοι 2. Ο ένας μάλιστα από αυτούς ήταν νεοσύλλεκτος στρατιώτης που αρνήθηκε να πυροβολήσει το ψαχνό τη συγκέντρωση και τον πυροβόλησε ένας χωροφύλακας. Άγνωστος παραμένει ο αριθμός των τραυματιών.

Οι αρχές συλλάβανε 100 διαδηλωτές, από αυτούς αρκετούς τους έκλεισαν στη φυλακή της Λευκάδας, όπως τους Στάθη Ζαβιτσάνο, Βαγγέλη Χαλικιά. και ακόμα τους παπα -Στάθη Κτενά, Λεωνίδα Φίλιππα, Θεοδόση Λιβιτσάνο, Ξενοφώντα Κούρτη, Κώστα Λιβιτσάνο, οι οποίοι αφέθηκαν μετά από αρκετές ημέρες ελεύθεροι μετά από συνεχείς κινητοποιήσεις του λευκαδίτικου λαού.

Η κυβέρνηση αναγκάστηκε να χρηματοδοτήσει μέσω της Αγροτράπεζας το ΤΑΟΛ, τη συνεταιριστική τους τότε οργάνωση που αγόρασε τα σταφύλια σε υποφερτή τιμή.

Στις 4 Αυγούστου η μεταξική δικτατορία, που υπηρέτησε τη θωράκιση της εξουσίας της αστικής τάξης, επέδειξε ιδιαίτερο μένος ενάντια στο ΚΚΕ, με εκτεταμένες διώξεις, δολοφονίες στελεχών του και με νέες μεθόδους βασανιστηρίων και εξαναγκασμού για υπογραφή δηλώσεων μετανοίας, με την προβοκάτσια της ίδρυσης της «ΚΕ» του ΚΚΕ σε συνθήκες φυλάκισης και απομόνωσης του Γενικού Γραμματέα Νίκου Ζαχαριάδη και πολλών μελών του ΠΓ και της ΚΕ.

Η έναρξη του Β' Παγκόσμιου ιμπεριαλιστικού Πολέμου και η συμμετοχή της Ελλάδας σ' αυτόν με την έναρξη του ιταλοελληνικού πολέμου βρήκε το ΚΚΕ βαριά χτυπημένο από τη μεταξική δικτατορία. Παρ' όλ' αυτά, έγινε προσπάθεια από την πρώτη στιγμή το Κόμμα να παρέμβει, να δώσει κατεύθυνση στην πάλη του λαού ενάντια στην ξένη εισβολή, με τα τρία γράμματα του Ν. Ζαχαριάδη.

Στην περίοδο της Κατοχής, το ΚΚΕ κατάφερε να ανασυγκροτήσει τις Οργανώσεις του, να πρωταγωνιστήσει στον μαζικό πολιτικό και ένοπλο εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα, με την ίδρυση του ΕΑΜ και του ΕΛΑΣ, της ΕΠΟΝ, της Εργατικής Αλληλεγγύης, της ΟΠΛΑ και των λαογέννητων θεσμών στην Ελεύθερη Ελλάδα και έτσι να αναδειχτεί σε ηγετική πολιτική δύναμη και αιμοδότης του αγώνα. Έδωσε την τιπάνια μάχη κατά της πείνας και της επιστράτευσης, σε αντίθεση με τα αστικά κόμματα και τους ηγέτες τους που έφυγαν στο εξωτερικό, ενώ ένα τμήμα τους παρέμεινε συνεργαζόμενο με τον κατακτητή.

Στη Λευκάδα το 1941 ο Σταθιός, ο οποίος δραπετεύει από τις φυλακές όπου είχε συλληφθεί από την μεταξική δικτατορία για παράνομη δράση, επιστρέφει στη Λευκάδα και ιδρύει τον πρώτο κομματικό πυρήνα με τους Ζώη Κουτσαύτη, Γεράσιμο Θερμό, Στράτο Τσέγιο και Βαγγέλη Λεκατσά. Ανασυγκροτεί την κομματική οργάνωση

του νησιού, με κομματικούς πυρήνες στα κυριότερα χωριά και με τα καθοδηγητικά όργανα, την αχτιδική επιτροπή και αργότερα και τις υπαχτίδες.

Στη συνέχεια δημιουργούνται οι οργανώσεις του ΕΑΜ, του ΕΛΑΣ και της ΕΠΟΝ.

Στην Κατοχή διακινούσαν παράνομα δύο κομματικά τοπικά έντυπα, τη «Σπίθα» και τον «Λυτρωμό».

Ο ΕΛΑΣ της Λευκάδας ήταν πολύ ισχυρός. Το Φλεβάρη του 1944 άρχισε να δέχεται χτυπήματα από τους Εδессиτοράλληδες. Η πρώτη συμπλοκή έγινε στο Νυδρί, όπου εκεί σκοτώθηκε ο Γιαννούλης Μήτρος και ο Ανδρούτσος.

Στις 29 Φλεβάρη υπογράφηκε η συμφωνία της Πλάκας. Η συμφωνία δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Τον Ιούνη του 1944 δόθηκε η μάχη στο Λαϊνάκι με εκατοντάδες θύματα μεταξύ του ΕΛΑΣ και των Εδессиτοράλληδων της Λευκάδας, τους συνεργάτες των Γερμανών με αρχηγό τον Βέρη και του γερμανικού στρατού.

Στο διάστημα από τον Ιούνη μέχρι το τέλος του Δεκέμβρη του 1944, υπήρξε ένα όργιο τρομοκρατίας με βιασμούς γυναικών, δολοφονίες, κάψιμο ολόκληρων χωριών, όπως της Εγκλουβής (19/6/44) και την Εύγηρο (18/6/44).

Η Λευκάδα απελευθερώθηκε πρακτικά μόλις στα τέλη του Δεκέμβρη του 1944 και κρατήθηκε ελεύθερη μέχρι τα τέλη του Μάρτη 1945, οπότε εγκαταστάθηκε εκεί ένα τάγμα εθνοφυλάκων.

Η κατάσταση μετά τη Βάρκιζα ήταν αντίστοιχη όπως στην υπόλοιπη Ελλάδα. Εκατοντάδες λευκαδίτες μαχητές του ΕΑΜ – ΕΛΑΣ ήταν κυνηγημένοι, όσους τους έπιαναν τους εκτελούσαν, άλλοι δεν άντεξαν από τα απάνθρωπα βασανιστήρια και πέθαναν, άλλους τους φυλάκιζαν, βίαζαν, ξυλοκοπούσαν αθώους πολίτες, καίγαν σπίτια.

Το 1946, η Λευκάδα καθοδηγείται κομματικά από την Πρέβεζα. Ο σ. Σπύρος Ντεμίρης (Νίκος) , από τα Ζαγόρια Ηπείρου, όντας γραμματέας της Κομματικής Οργάνωσης Λευκάδας, σε συνάντησή του με τους ένοπλους καταδιωκόμενους αγωνιστές Πάνο Γιαννούλη , τ' αδέρφια Νίκο και Κώστα Γαζή , Σπύρο Θερμό (Τίγρη) , Αντώνη Καραμποϊκή , Τάσο Μανωλίτση και Σπύρο Βονιτσάνο (Δρόσο) , που έγινε στη θέση Γράβαλα ή Κεραμιδάκι της Νικιάνας, τον Απρίλη του 1946, τους ενημερώνει για την ανάγκη συγκρότησης τμήματος του ΔΣΕ και τους ανακοινώνει ότι ο ίδιος, με εντολή του Κόμματος, αναχωρεί για την Ήπειρο. Γραμματέας ανέλαβε ο Στάθης Ζαβιτσάνος (Σταθιός).

Το φθινόπωρο του 1946 συμφωνήθηκε από το αρχηγείο του ΔΣΕ και την Κ.Ο. Λευκάδας, η ανάγκη για τη δημιουργία Αρχηγείου Λευκάδας – Ξηρόμερου του ΔΣΕ, με προοπτική το τμήμα αυτό να προσπαθήσει να περάσει στην Ήπειρο και να ενωθεί με τμήματα του Δημοκρατικού Στρατού.

Ενάμιση χρόνο μετά 40 περίπου μαχητές από τη Λευκάδα ενώνονται με δύναμη ανταρτών από το Ξηρόμερο και περνάνε στη δράση με διοίκηση: τον Πάνο Γιαννούλη – Διοικητή, τον Λάκη Κατσαρό στρατιωτικό και Κώστα Παπαδόπουλο – πολιτικό επίτροπο. Οι αντάρτες πέρασαν σε μια ενέδρα των ταγματασφαλιστών στην περιοχή της Βόνιτσας και κατέφυγαν προς το Περγαντί. Το κράτος και παρακράτος χτύπησε συναγερμό συγκεντρώνοντας μεγάλη δύναμη από τη γύρω περιοχή και άρχισε τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις από τη Λευκάδα, Αμβρακικό, Περγαντί, με επίκεντρο την περιφέρεια της Βόνιτσας. Οι αντάρτες αναγκάστηκαν να χωριστούν σε δύο ομάδες. Μία με τους Ξηρομερίτες και μια τους Λευκαδίτες. Οι Λευκαδίτες αντάρτες κατευθύνθηκαν προς τη Λευκάδα.

Στις 22 Ιούνη του 1947 δώθηκε η γνωστή “μάχη της Πούντας”. Οι αντάρτες του ΔΣΕ, καταπονημένοι από τη μάχη, τη δίψα και το θάνατο ανταρτών στη μάχη αναγκάστηκαν σε υποχώρηση και διαφυγή από την περιοχή. Σε αυτή τη μάχη σκοτώθηκε το μεγαλύτερο μέρος της ομάδας Λευκαδιτών του αρχηγείου Ξηρόμερου – Λευκάδας του ΔΣΕ.

Στη 10ετία του '50, το ΚΚΕ βρέθηκε σε συνθήκες παρανομίας, αντιμέτωπο με τα εγκλήματα που οργάνωναν το αστικό κράτος και τα κόμματά του. Δεκάδες χιλιάδες κομμουνιστές, αγωνιστές βρέθηκαν στην πολιτική προσφυγιά, στις εξορίες και τις φυλακές, αντιμετώπισαν αλύγιστοι τα εκτελεστικά αποσπάσματα, ανάμεσα σε αυτούς αρκετοί Λευκαδίτες.

Μπροστά στο ΚΚΕ υπωνόταν το καθήκον να συνδυάσει την παράνομη με τη νόμιμη δουλειά, ώστε να ανασυνταχτεί το εργατικό - λαϊκό κίνημα. Οι επιλογές που επικρατούσαν στο Διεθνές Κομμουνιστικό Κίνημα, οι επιδράσεις τους στο Κόμμα, σε συνθήκες ήττας του κινήματος και παρανομίας, οδήγησαν σε μια πορεία παρεκκλίσεων. Βασικοί σταθμοί ήταν: Οι Αποφάσεις της 6ης Ολομέλειας του 1956 - που επί της ουσίας καταδίκασε την επιλογή της ένοπλης πάλης 1946 - 1949 και οδηγούσε στο συμβιβασμό της πάλης του ΚΚΕ με την αστική τάξη - καθώς και οι Αποφάσεις της 8ης Ολομέλειας του 1958, με κορυφαίο θεμελιακό λάθος την Απόφαση για διάλυση των παράνομων Οργανώσεων του στην Ελλάδα και το πέρασμα των μελών του Κόμματος στην ΕΔΑ. Στη Λευκάδα βουλευτής της ΕΔΑ είχε εκλεγεί ο γιατρός Ξενοφών Γληγόρης, ο οποίος είχε ενεργή δράση μέσα από το ΚΚΕ στα χρόνια της αντίστασης και έπειτα.

Η συμβολή της ΕΔΑ ως σοσιαλδημοκρατικής δύναμης -αρχικά ως συμμαχίας και στη συνέχεια ως ενιαίου κόμματος- στην ανάπτυξη των αγώνων, σε καμία περίπτωση δεν αντιστάθμιζε την απώλεια της ιδεολογικής, πολιτικής και οργανωτικής αυτοτέλειας του ΚΚΕ. Οι συγκεκριμένες Αποφάσεις δεν υπηρετούσαν την ανάγκη να διαμορφωθεί κοινωνικό μέτωπο συμμαχίας και πάλης, που να στρέφεται ενάντια στον πραγματικό αντίπαλο, την αστική τάξη, τα κόμματά της, τους ιμπεριαλιστές συμμάχους της.

Παρόλα αυτά το ΚΚΕ αντιτάχτηκε στην ένταξη της Ελλάδας στην ιμπεριαλιστική συμμαχία του ΝΑΤΟ και στην εγκατάσταση στρατιωτικών βάσεων των ΗΠΑ. Ανέδειξε

τον επικίνδυνο ρόλο του και εναντιώθηκε αποφασιστικά στη συμμετοχή της Ελλάδας στην ιμπεριαλιστική εκστρατεία εναντίον της Κορέας.

Ακόμα, ανέδειξε έγκαιρα το χαρακτήρα της ΕΟΚ ως ιμπεριαλιστικής συμμαχίας και επέδρασε καθοριστικά στην τοποθέτηση της ΕΔΑ ενάντια στην ένταξη της Ελλάδας.

Παρά τη διάλυση των Κομματικών Οργανώσεων του και τη μακρόχρονη διάχυση των κομματικών μελών στην ΕΔΑ, το ΚΚΕ διέθετε ισχυρές ρίζες στην ελληνική κοινωνία, με παρακαταθήκη την αναγνώριση του μαρξισμού - λενινισμού ως κοσμοθεωρίας του, του προλεταριακού διεθνισμού, της αναγκαιότητας της πάλης για το σοσιαλισμό.

Γεγονός ιστορικής σημασίας στην πορεία του ΚΚΕ αποτέλεσε η 12η Πλατιά Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ το 1968, στην οποία κρίθηκε η ιστορική συνέχειά του, με την καταδίκη της οπορτουριστικής ομάδας, που επιδίωκε να πάψει να υπάρχει ως εργατικό επαναστατικό Κόμμα Νέου Τύπου.

Η στάση των εξόριστων στο Λακκί Λέρου, ανάμεσα σε αυτούς ο σύντροφος Κώστας Κολυβάς, ο Μπερδεμπές, ήταν αποφασιστικής σημασίας για την πορεία του ΚΚΕ και του λαϊκού κινήματος. Θα πάρουν καθαρά θέση με την 12η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ, διαχωρίζοντας τη στάση τους, μαζί με την συντριπτική πλειοψηφία των άλλων εξόριστων, από την αναθεωρητική ομάδα. Πάνω από 90% έδωσαν οι εκλογές στο στρατόπεδο. 905 εξόριστοι υπόγραψαν την ιστορική επιστολή διαμαρτυρίας προς το Κομμουνιστικό Κόμμα Ρουμανίας για την βοήθεια που παρείχαν στη διασπαστική ομάδα.

Στη συνέχεια, από τις πιο σημαντικές Αποφάσεις ήταν η δημιουργία Κομματικών Οργανώσεων στην Ελλάδα, ώστε να αποκατασταθεί η οργανωτική αυτοτέλεια του ΚΚΕ και η ίδρυση της ΚΝΕ το 1968.

Οι βάσεις για το στήσιμο της πρώτης μετά το 1958 παράνομης Κομματικής Οργάνωσης του ΚΚΕ στην Λευκάδα έγινε από τον παπά Στάθη Κτενά και Γιώργο Βρεττό (Τσιρίμπα) ενώ βρισκόντουσαν ακόμα στην εξορία.

Η πρώτη παράνομη οργάνωση του ΚΚΕ στο νησί μας θα γίνει το 1971, όταν γύρισαν από τους τόπους εξορίας. Συμμετείχαν σε αυτή όσοι εξόριστοι υπεράσπισαν το ΚΚΕ μετά τη διάσπαση. Αυτοί ήταν στην αρχή οι: παπά Στάθης Κτενάς, Γιώργος Βρεττός, Φάνης Λογοθέτης, Στάθης Καράμπαλης, Νίκος Καρελής, Αντώνης Μήτσουρας και ο σύντροφος Κώστας Κολυβάς. Μετά την πτώση της χούντας η οργάνωση γιγάντωσε, σε νόμιμες πλέον συνθήκες.

Το ΚΚΕ, από την πρώτη μέρα της επιβολής της 7ετούς στρατιωτικής δικτατορίας (1967 - 1974), αντιπάλεψε, έβαλε στόχο την ανατροπή της. Ήταν το μοναδικό κόμμα που δεν ανέθετε την ανατροπή της χούντας στον ιμπεριαλιστικό παράγοντα, αποκλειστικά στις αστικές πολιτικές δυνάμεις, αλλά στον οργανωμένο από τα κάτω αντιδικτατορικό αγώνα ως λαϊκή εξέγερση, χωρίς ν' αποκλείει και την αναγκαιότητα της ένοπλης αναμέτρησης. Οι δυνάμεις του Κόμματος και αργότερα της ΚΝΕ πρωτοστάτησαν στην οργάνωση της αντιδικτατορικής πάλης, με κορυφαία τη

συμβολή τους στις καταλήψεις της Νομικής και στην εξέγερση του Πολυτεχνείου το Νοέμβριο του 1973.

Το ΚΚΕ ήταν το μοναδικό κόμμα που στις 24 Ιούλη 1974 χαρακτήρισε ως συναινετική την εναλλαγή της χούντας με την κυβέρνηση της «εθνικής ενότητας», διακήρυξε ότι ο ελληνικός λαός «δε μάτωσε για να συντελεστεί μια μεταμφίεση του ζυγού του». Είχε την άμεση ετοιμότητα να κατακτήσει την ντε φάκτο νομιμοποίησή του με την επιστροφή στην Ελλάδα του Α' Γραμματέα της ΚΕ Χ. Φλωράκη και άλλων μελών της ΚΕ.

Με την επανεκκίνηση της νόμιμης δράσης του, το 1974, το ΚΚΕ έθεσε ως άμεσο στόχο τη συγκρότηση Κομματικών Οργανώσεων παντού, μαζί και της ΚΝΕ, ιδιαίτερα στους τόπους δουλειάς, στους χώρους μαθητείας - σπουδών της νεολαίας, την επαναθεμελίωση των δεσμών του με τα πιο πρωτοπόρα τμήματα της εργατικής τάξης, των λαϊκών δυνάμεων, σε συνθήκες που το αστικό πολιτικό σύστημα στήριζε ανοιχτά την ομπορτουριστική ομάδα η οποία αποχώρησε από το Κόμμα το 1968 ως «ΚΚΕ εσωτερικού». Αλλά και αργότερα μετά την αντεπανάσταση το ΚΚΕ άντεξε στις πιέσεις σοσιαλδημοκρατικών και αστικών δυνάμεων στο πλαίσιο του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου που ήθελαν τη διάλυσή του.

Το Κόμμα μας σε όλη του την ιστορική διαδρομή δεν εγκατέλειψε την εργατική τάξη, τα λαϊκά στρώματα. Στάθηκε πάντα απέναντι από τον πραγματικό αντίπαλο, την εξουσία του κεφαλαίου. Αντιμετώπισε το Βενιζελικό "Ιδιώνυμο" και τις ασφαλίτικες μεθόδους του Μεταξικού Μανιαδάκη. Αντιμετώπισε το δοσιλογισμό και τους Ράλληδες σε συνθήκες εισβολής και κατοχής της χώρας μας, πρωτοστατώντας στην οργάνωση ενός ρωμαλέου αντιστασιακού κινήματος, μέσα από τις γραμμές του ΕΑΜ, στον ΕΛΑΣ, στο ΕΛΑΝ, στη θρυλική ΕΠΟΝ. Αντιμετώπισε τις φυλακές, τις εξορίες, τα εκτελεστικά αποσπάσματα, τον Αναγκαστικό Νόμο 509 περί κατασκοπείας, έγραψε το έπος του ΔΣΕ. Αντιμετώπισε τα δύσκολα χρόνια της πολιτικής προσφυγιάς και της παράνομης δράσης, αλλά και την μεταπολιτευτική σχετική σταθεροποίηση του αστικού πολιτικού συστήματος. Αντιμετώπισε την υπονόμηση της δράσης και της ενότητάς του από τον ταξικό αντίπαλο και τον ομπορτουισμό.

Στα 100 χρόνια του Κόμματος τιμάμε όλους όσοι και όσες έδωσαν τη ζωή τους, βασανίστηκαν, φυλακίστηκαν, εξορίστηκαν για τα μεγάλα ιδανικά μας.

Ζήτω τα 100 χρόνια του ΚΚΕ.